

Kääpiölepakko

Dvärgfladdermus
Pipistrellus pygmaeus

Uhanalaisuusluokka (IUCN): arviointiin soveltumaton (NA)

EU:n lajikoodi: 5009

Rauhoitettu (LSL 9/2023)

Luontodirektiivin laji (liite IV)

BOR satunnainen laji

Luonnehdinta

Kääpiölepakko painaa noin 4–7 g ja siipien kärkiväli on hieman yli 20 cm. Selkä vaaleanruskea–kellanpunaruskea, vatsapuoli sitä hieman vaaleampi. Korvat ja lentopointat ovat vaaleanharmaanruskeat ja kuono vaaleanpunaruskea. Koon ja värityksen lisäksi lepakkolajit erotetaan toisistaan korvien ja korvankansien muodon, hampaiden, kuonon muodon, lentoräpylöiden kiinnityskohtien, lentotavan ja kaikuluotausäänten perusteella.

Elinympäristö ja levinneisyys

Kääpiölepakko ruokailee puustoisissa ympäristöissä ja vesialueilla. Pääosan lajin ravinnosta muodostavat pienet kaksisiipiset, erityisesti vesiympäristöissä elävät sääsket. Lisääntymisaikaiset yhdyskunnat ovat löytyneet usein rakennuksista. Talvehtimispaikkoja ei tunneta. Laji on runsas ja laajalle levinnyt Euroopassa. Tiedot lajin levinneisyysalueesta ovat kuitenkin vielä puutteellisia. Skandinaviassa sitä on tavattu pohjoisempana kuin vaivaislepakkoa. Suomessa lajista saatiin ensimmäiset tiedot Hangosta vuonna 2007, jolloin laji löytyi sekä 2006 että 2007 äänitallenteista. Kaikkiin lajista on tehty toistakymmentä havaintoa Loviisan ja Vaasan väliseltä alueelta rannikolta ja saaristosta sekä Ahvenanmaalta.

Nykytila ja uhkatekijät

Kääpiölepakkoa pidettiin aiemmin vaivaislepakon (*Pipistrellus pipistrellus*) alalajina, mutta ne erotettiin omiksi lajeikseen 2000-luvun vaihteessa. Ennen erottamista lajia *P. pipistrellus* kutsuttiin suomeksi kääpiölepakoksi, mikä saattaa aiheuttaa hieman sekaannusta. Nykytietämyksen mukaan laji on Suomessa satunnainen vierailija. Sen ei ole havaittu lisääntyvän tai talvehtivan Suomessa.

Hoitosuositukset

Lajin vierailuista ja mahdollisista pidempiaikaisista oleskeluista ja lisääntymisestä tarvitaan lisätietoja.

Lähteet

- Dietz, C., von Helversen, O. & Nill, D. 2009: Bats of Britain, Europe & Northwest Africa. – A&C Black Publishers Ltd, London.
- Hutson, T., Spitzenberger, F., Aulagnier, S. & Coroiu, I. 2006: *Pipistrellus pygmaeus*. – In: IUCN 2010. IUCN Red List of Threatened Species. Version 2010.2. [Viitattu 27.9.2010.] www.iucnredlist.org.
- Lappalainen, M. 2002: Lepakot – salaperäiset nahkasiivet. – Tammi, Helsinki. 207 s.
- Salovaara, K. 2007: Kääpiölepakko – uusi lepakkolaji Suomessa. – Luonnon Tutkija 3:100.
- Tidenberg, E.-M., Liukko, U.-M. & Stjernberg, T. 2019: Atlas of Finnish bats. — Ann. Zool. Fennici 56(1–6): 207–250.
<http://www.annzool.net/PDF/anz56-free/anz56-207-250-OA.pdf>